

Nakon izgradnje podmorskog kabla koji povezuje Crnu Goru sa Italijom, postoji velika šansa za izvoz električne energije proizvedene u malim hidroelektranama (mHE), što je još jedan od razloga za dodjeljivanje novih koncesija, saopšteno je iz Ministarstva ekonomije.

Iz Ministarstva su, u izvještaju sa javne rasprave o Prijedlogu dopune Plana davanja koncesija za korišćenje vodotoka za izgradnju mHE u Crnoj Gori za ovu godinu, naveli da je, u skladu sa zahtjevima Evropske unije i Energetske zajednice, Crnoj Gori definisan izrazito visok cilj udjela obnovljivih izvora energije u finalnoj potrošnji energije, prenosi Mina business.

“On iznosi 33 odsto, pa samim tim projekti ovog tipa značajno doprinose postizanju tog cilja”, navodi se u izvještaju koji je Vlada razmatrala na sjednici u četvrtak.

Ministarstvo je uradilo dopunu Plana davanja koncesija kako bi se moglo pristupiti ekonomsko-energetskom iskorišćenju vodotoka koji nijesu prepoznati postojećim Planom davanja koncesija za ovu godinu.

“S tim u vezi, pripremljen je Prijedlog dopune Plana davanja koncesija kojim su predložena četiri vodotoka kao potencijalne lokacije za davanje koncesije za izgradnju malih hidroelektrana, a to su Sjevernica, Bistrica, Lještanica i Bjelojevička rijeka”, kazali su iz Ministarstva.

Iz Ministarstva su objasnili da je za pojedine vodotoke, koji su predloženi kao predmet dopune Plana davanja koncesija, i ranije postojalo interesovanje, ali da oni nijesu bili obuhvaćeni prethodno usvojenim Planom jer za njih, u trenutku pripreme tog dokumenta, nijesu postojale adekvatne hidrološke analize.

Ministarstvo je 29. jula objavilo javnu raspravu za Predlog dopune Plana davanja koncesija, koja je trajala skoro mjesec, a nevladina organizacija Green Home dostavila je, između ostalih, dopis sa komentarima na predloženu dopunu Plana.

Iz te NVO su pitali zašto je vodotok Sjevernica izabran kao predmet javnog nadmetanja na osnovu iskazanog interesovanja investitora, ako je uvidom u Prostorno-urbanistički plan Opštine Kolašin zaključeno da je nejasno da li je taj vodotok prepoznat kao potencijalni za izgradnju mHE ili kao zona zaštite spomenika prirode.

“S tim u vezi, mišljenja smo da se pomenuto pitanje trebalo riješiti kako bi se pomenuti vodotok našao u Planu davanja koncesija”, rekli su iz Green Home.

U Green Home smatraju da planiranje dodjele koncesija odnosno planiranje izgradnje mHE treba obavljati u skladu sa potrebama za energijom u određenom regionu.

“Takođe ističemo da nije urađena analiza koja bi pokazala koje su potrebe za električnom energijom u pojedinim oblastima na sjeveru Crne Gore na osnovu koje bi se realizovalo davanje koncesija odnosno vodotoka na korišćenje koncesionarima”, poručili su iz ove

organizacije.

Kako su dodali, mHE se moraju posmatrati kao distribuirani izvor energije, jer na taj način obezbijedila bi se lokalna autonomija u energetske smislu, sigurnost napajanja potrošača kao i smanjenje gubitaka električne energije u prenosnom sistemu.

U Green Home su takođe imali i primjedbu i da se dodjela koncesija i dalje planira bez akcionog plana za sprovođenje Nacionalne energetske strategije Crne Gore do 2030. godine. Iz Ministarstva su objasnili da su predmetni vodotoci prepoznati u lokalnoj planskoj dokumentaciji, a predstavnici resora su dodali i da nijednim zakonom nije propisano da mHE moraju biti lokalizovani izvor energije, već da mogu proizvoditi energiju koja se distribuira u elektroenergetski sistem, kao i ostali izvori energije.

“Strategija razvoja energetike do 2030. godine predstavlja planiranje energetskeg razvoja i ažuriranje strateško-planskih dokumenata države na području energetike, shodno Zakonu o energetici. Strategijom se određuju dugoročni razvojni ciljevi i smjernice za razvoj snabdijevanja i zadovoljavanja potrošnje energije uz uvažavanje tehnoloških i ekonomskih kriterijuma, u skladu sa uslovima zaštite životne sredine, kao i dugoročnu projekciju ukupnog energetskeg bilansa države, dinamiku i način ostvarivanja i praćenja razvojnih ciljeva”, navodi se u izvještaju.

Shodno tome, kako su naveli, Strategija postavlja ciljeve na osnovu postojećih energetskeg projekata i samim tim utvrđuje dinamiku njihove realizacije.

U izvještaju se navodi da su vodotoci Bistrica i Bjelojevička bili predmet prvog javnog nadmetanja za dodjelu koncesija za izgradnju mHE na osnovu kojeg su zaključena dva ugovora o koncesiji.

“Usljed neispunjavanja obaveza predviđenih ugovorom, Vlada je raskinula ugovore.

Uvažavajući značajan hidropotencijal pomenutih vodotoka, kao i da je iskazana zainteresovanost za njih, Ministarstvo ekonomije ih je ponovo prepoznalo kao potencijalne lokacije za izgradnju mHE”, navodi se u Predlogu dopune Plana.

Vodotok Sjevernica je izabran kao predmet javnog nadmetanja na osnovu iskazanog interesovanja investitora.

“Imajući u vidu da je vodotok Sjevernica pritoka Morače, ugovorom o koncesiji će biti definisana obaveza koncesionara o preuzimanju rizika na sebe ukoliko dođe do potapanja objekata mHE usljed izgradnje velike HE na Morači”, zaključili su iz Ministarstva.

izvor: m.cdm.me